Revised Budget Estimates for 1972-73 General Discussion—

(Debate Continued)

MADAM SPEAKER.—Here after, each member will be allowed only five minutes to speak.

Sri N. B. SIRDESAI (Khanapur).—Madam Speaker. I rise to oppose the Budget Estimates for 1972-73 with certain observations.

On going through the beautiful language in which the Budget is presented and the lofty assurances held out therein, one may not like to oppose the Budget. But if one thoughtfully considers the lofty and enticing assurances given by the Hon'ble Minister for Finance, the electorate will be misled. The people will be convinced of the fact that the present Budget is the repetition of the old slogans and schemes and the same old lofty and enticing assurances. Any way, we have made up our mind to watch the performance and progress of the present Ministry for some time. We have to wait to judge the achievements of this Government because it has assumed responsibilities very recently.

It is no doubt creditable to this Government that there are no overdrafts at present. The Finance Minister has stated on page 2 of his Budget Speech :

> "In the interest of financial discipline every effort will be made to ensure that the State does not once again run into heavy overdrafts."

In fact, it is pleasing to hear this statement. But the future is ahead and we have to wait and watch the result.

The Hon'ble Finance Minister has also stated further that the Kalinadi Hydro-electric Project is to be completed with a total outlay of Rs. 161 crores with Central assistance. But, Madam, we fear that this Project will follow in the footsteps of Sharavathi Hydro-electric project; it may have the same fate as that of Sharavathi Hydro-electric Project : and the same 'Karma Kanda' will continue. So, I would like to suggest to this Government that this Kalinadi Project along with the Sharavathi Valley Project should be transferred to the control of the Central Government for management. In addition, I would also like to suggest that it would be advisable on the part of the Central Government to take over all such Power Grids in India in the interests of national integrity. Moreover, for overcoming paucity of funds, it would be advisable to transfer such Power Grids to the care of the Central Government. There will be even distribution of electricity to all the States if such Projects are transferred to the care of the Central Government.

I would like to bring to the notice of the House that the pace of electrification in the State is very slow and it would take even two centuries for the electrification of all the villages in Mysore State. In my Taluka the M. S. E. B. has ignored our request, which was

(SRI N. B. SIRDESAI)

represented many a time to the M.S.E.B. The M. S. E. B. has electrified the villages on the eastern side because they think that the people living in the eastern side are their kith and Kin. Perhaps we are their enemies and so our Taluka is ignored. In this situation, it is really astonishing that the Finance Minister has stated that in the near future all the villages in the State would be electrified.

Further, the Finance Minister has stated that agriculture and industry are complementary to each other and in both the sectors there must be development. There is wide gap between rural and urban conditions and the Finance Minister wants to decrease the gap which has widened at present. It is very pleasing to hear this statement. But up till now no progress has been achieved by the Government in reducing this gap. Government has not taken any steps to assess the availability of raw materials in all the Talukas by establishing industries. I would like to suggest that this Government should be a Government of action and not a Government of words only.

Further the Hon'ble Finance Minister has stated that for balanced agricultural development, adequate attention will be paid to Animal Husbandry, Dairying and Fisheries. But what about the implementation of this statement into action ?

I think Government must place a definite proposal as it was placed by the Hon. Finance Minister as regards the pilot intensive rural employment project in Harihar taluk. If such proposals are placed before the public, then we would be convinced of the future programme of this Government.

As regards land revenue, of course I cannot help agreeing with the suggestion of the Hon. Finance Minister because without making any alternative arrangement for increasing the resources of the State, it is not advisable to abolish the land revenue at least at this stage.

The Hon. Finance Minister has very cleverly avoided making any mention about afforestation and clearing up of the tree-growth of the Forest Department and about tourism, transport and about the Police Department and the Revenue Department. He has also cleverly avoided making any mention about the border issue because he wants to avoid criticism from the members. However, it will not be out of place if I make a mention about the administration of the Revenue Department. In my taluka the taccavi loan amoun s have been advanced but the accounts pertaining to taccavi loans have not been maintained properly and notices are being served on persons who have never stood sureties to the loanees and who have never raised loans. As promised by the then Revenue Minister and by the present Revenue Minister, the bound patta books are not being issued to the land owners. Also the Consultative Committees for the disposal of land grant cases have not been constituted as yet as promised by the Hon. Minister for Revenue. The pay-

ment of potgi to the village officers at the revised rates is also held up on account of the delaying tactics of this Government.

As regards primary education, I would like to place before this House that the primary school teachers have not been appointed in sufficient numbers and at least in my taluk and the Belgaum Taluk they are not there in sufficient number with the result the education of the children is suffering. At present for admissions into primary schools birth certificates are being demanded by the school authorities. For the fault of the village officers and the revenue authorities, the illiterate parents are put to inconvenience by demanding extracts of birth certificates. I would therefore request the Government that they should issue orders to the school authorities asking them not to demand extracts of birth certificates and to admit the children into the schools on presentation of cartificates from Panchayat Chairmen or Taluk Board Members.

Of course, the Finance Minister has stated that the forest revenue is about Rs. 11.44 crores. Many a time represention has been made to the Government that forest grant is not being granted to the local body, particularly to my taluka. My taluka is a forest-covered taluka and it gives an annual income to the tune of Rs. 40 lakhs from forest produce. This Government has taken wrong steps for clearing all the timber-yielding trees and undertaking plantation of the eucalyptus trees. Even during the regime of the Britishers they did not clear large areas of tree growth but now this Government has undertaken the clearing of the forest growth on a large scale and this is affecting the rainfall of the area. I would therefore like to suggest that they should undertake the plantation of timber-yielding trees along with eucalyptus trees and sanction some grant to the Taluk Development Board at Khanapur.

As regards irrigation and Public Works, I would like to bring to the notice of the P. W. Minister that my area has been completely neglected by the P. W. D. So far, no irrigation works have been undertaken. So, I would request the Hon. Minister for Public Works Irrigation and Electricity to sanction some works at least during this year as a special case to a neglected taluk like Khanapur and see that those works are completed this year by providing sufficient budgetary provision.

I would like to suggest that the Minister for Community Development should supply high speed rig machines and blasting machines for deepening the existing drinking water wells.

As regards house sites, I would request the Government to provide them not in cities and towns but in villages. Mahathma Gandhi used to say, "Go to the villages and develop industries there".

Arrack and toddy shops are being opened in the vicinity of temples and schools. That is not advisable and is improper. So, Government should issue orders to open arrak and toddy shops at the outskirts of villages and towns. Otherwise, it will have a very bad psychological effect on the school children.

(SRI N. B. SIRDESAI)

The Finance Minister has not levied taxes on motor tyres and tubes but he has levied taxes on private buses. But the owners of private buses would collect this tax from the passengers and they would not be at a loss.

I would like to suggest that Government should provide private buses on casual contract basis to tourists and marriage parties. Some of the other states are providing buses for tourists and marriage parties.

with these observations I thank you, Madam, for giving me so much time and conclude.

10-30 A.M.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್ (ಸಿರ್ಸಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷಣಿಯವರೇ, ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜರಚನೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲೂ ಶೋಷಕ ವರ್ಗದವರು, ಬಡವರು, ಕೂಲಿಗಾರರು ಮತ್ತು ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥ ಸಚಿವರನ್ನು ನಾನು ಅಭಿನಂದಿಸುವುದೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲು ನಾನು ಸಂತೋಷಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಿಮ್ನ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡದವರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಕೇವಲ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದು ನೈಜವಾದ ಒಂದು ಚಿತ್ರವಾದರೂ, ಇವರಿಗಾಗಿ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇವರ ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧನೆಯಾಗ ಬಹುದೆಂದು ನಾನು ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 20 ಭಾಗದಷ್ಟು ನಿಮ್ನ ವರ್ಗದವರು ಮತ್ತು ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡದವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿ ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಒಂದು ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಮಾಜೀ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಈ ಬಜೆಟ್ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ, ಇದರಿಂದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಬಜೆಟ್‌ನ್ನು ನೈಜದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ಪತ್ತ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ವಿಧಾನಸಭೆಯ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನೀಡಿತ್ತೋ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಜನತೆಯ ಕಲ್ಯಾಣವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಈ ಸಲದ ಬಜೆಟ್ ನಿಜಕ್ಕೂ ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಬಜೆಟನ್ನು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಸಚಿವರನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಉಳುವ ವನಿಗೆ ಭೂಮಿ, ದುಡಿಯುವವನಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ಅನ್ನ, ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ವನತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವ ವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಮಾಜವಾದ ಈ ಸಲದ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬಡವರಿಗೆ, ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ, ಅನುಸೂಚಿತ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ, ಅನುಸೂಚಿತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಕೆಲವು ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ನೌಕರಿ ಕೊಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 18 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಒಂದು, ಎರಡು ಮತ್ತು ಮೂರನೇ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 7 ಅಥವಾ 8 ಪರ್‌ಸೆಂಟನಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣವಿಂದ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ರೆಕ್ರೂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಆ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿ

ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಶೇಕಡ 18 ರಷ್ಟು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಂದು ಸಲಹೆ ಏನೆಂದರೆ, ಕಳೆದ 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಇಂಜಿನಿಯರ್ ಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದೆ, ಕೇವಲ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮೂಲಕವೇ 800-900 ಜನರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಹರಿಜನರಿಗೆ ದೊರಕಬೇಕಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ದೊರೆತಂತಾಗಿಲ್ಲ. ಇವರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯ ಸಚಿವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ, ಅದನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡದೆ ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದ ವ್ಯವಸಾಯ ಕೂಲಿಗಾರರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಜಮೀನು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ರೀ-ಹ್ಯಾಬಿಲಿಟೇಷನ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳೆದ ಮೂರು ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ 15 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೈತರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕದಂತಾಗಿದೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಾದದ ಧೋರಣೆಗೆ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿ ಯಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಲ್ಲದೆ, ಹಣ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣಕರ್ತರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉಳುಮೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸುಮಾರು 6 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಇದೆ. ಈ ಜಮೀನನ್ನು ತಕ್ಷಣ ವಿಲೇವಾರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಗ್ರಾಂಟ್ಸ್ ರೂಲ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 50 ಭಾಗದಷ್ಟು ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಈ ಜನಾಂಗದವರಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಕೇವಲ 10 ಪರ್‌ಸೆಂಟ್ ಕೂಡ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಒಂದು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಯಾರು ಬಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಯಾರು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕದಂತಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಭೂಮಿ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಮಿತಿಯವರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸದೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ್ ಅವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಶೇಕಡ 50 ಭಾಗದಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಜನರಿಂದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಶೇಕಡ 50 ಭಾಗ ಜಮೀನು ಹಂಚಿದ ಮೇಲೆ, ಉಳಿದ ಜಮೀನನ್ನು ನಂತರ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹಂಚುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು, ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ, ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೆ, ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದಂಥ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಗೆ ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಿತಿ, ಬೋರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗಳಿಗೆ ಚೇರ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜನಾಂಗದವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವರಿಗೂ ಕೂಡ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜವಾದದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆಯ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಅಸ್ಪೃಶ್ಯತೆ ಎಂಬುದು ಒಂದು ಅಂಟುಜಾಡ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಈಗಲೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೋಟೆಲ್‌ಗೆ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬಾರ್ಬರ್ ಷಾಪ್‌ಗೆ ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ನೀರನ್ನು ಸೇದಲು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬಟ್ಟೆ ಒಗೆಯುವವರು ಇವರ ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಒಗೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿರುವುದರಿಂದ, ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿಸಬೇಕು.